Lietas Nr. C36063816
Lietas arhīva Nr. C-0638-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Talsos 2016.gada 7.septembrī
Talsu rajona tiesa
tiesnese V.Pavlovska,
izskatīja rakstveida procesā maza apmēra prasību /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu un

Aprakstošā daļa
konstatēja:

/pers. A/ iesniedza prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no /pers. B/ 2001.gada 5.janvārī dzimušā dēla /pers. C/ un 2008.gada 21.janvārī dzimušās meitas /pers. D/ uzturam, minimālo uzturlīdzekļu apmērā.

Prasība pamatota uz Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, 2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam".

Prasībā norādīts, ka atbildētājs naudu bērnu uzturam nedod. Viņš maksā televīziju, telefona izdevumus un interneta pieslēguma maksu, bet ar viņu netiek pārrunāts, lai izvēlētos izdevīgāko variantu. Viņai nav zināms, kādu kabatas naudu tēvs bērniem dod, kādus uzkrājumus veic, bet ikdienas bērna uzturēšanu viņš nenodrošina.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} un 250.^{22} panta prasībām atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums un paskaidrojumu veidlapa, izskaidrotas tiesības lūgt lietas izskatīšanu tiesas sēdē un citas procesuālās tiesības, kā arī noteikts rakstveida paskaidrojuma iesniegšanas termiņš.

Tā kā dokumenti atbildētājam nosūtīti uz deklarētās dzīvesvietas adresi, tad, atbilstoši Civilprocesa likuma 56.^{1} panta otrajā daļā ietvertajai prezumpcijai, uzskatāms, ka dokumenti viņam ir izsniegti.

Atbildētājs rakstveida paskaidrojumā norāda, ka viņš par bērniem rūpējas, bet naudu prasītājai nedod, jo neuzticas, ka tā tiks izlietota pareizajiem mērķiem. Viņš veic samaksu par televīziju, internetu un telefonu abiem bērniem. Viņš veic naudas uzkrājumu dēlam kontā. Meitai /vārds/ viņš ar laiku plāno atvērt kontu un, nākotnē palīdzēs iekārtot istabu. Viņš bērniem ir pircis nepieciešamās lietas, iegādājies mācību līdzekļus, finansējis pasākumus.

Puses nav lūgušas lietas iztiesāšanu tiesas sēdē un tiesa atzīst, ka lietu ir pamats izskatīt rakstveida procesā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prasība ir pamatota un apmierināma.

2001.gada 5.janvārī dzimis /pers. C/ un 2008.gada 21.janvārī dzimusi /pers. D/. Bērnu tēvs ir /pers. B/ un māte ir /pers. A/ (dzimšanas apliecību kopijas lietas 4., 5.lapa).

Bērni dzīvo kopā ar māti, atrodas viņas aprūpē.

Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Šī panta piektajā daļā noteikts, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam. 2.1. punktā noteikts, ka katram bērnam no piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai - 25% apmērā Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un 2.2.punktā - katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2015.gada 24.novembra Ministru kabineta noteikumos Nr.656 „Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" noteikto, minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir 370 euro.

Augstākās tiesas Senāta 2012.gada 25.oktobra spriedumā SKC-1391/2012 norādīts, ka lai noteiktu piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, tiesai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar pušu paskaidrojumiem, ir:

-jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses;

-jāizvērtē vecāku mantas stāvoklis un spēja šādu summu segt *(vecākiem bērni jāapgādā atbilstoši katra ienākumiem un mantas stāvoklim)*;

-bērna uzturam noteikto summu jāsadala proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim, ievērojot katra vecāka ieguldījumu bērna uzturēšanai.

-Ministru kabineta noteikumos noteiktās minimālā summa piedzenama tikai tad, ja personai, no kuras piedzenami uzturlīdzekļi, ir īpaši apstākļi, piemēram, darba nespēja, kad viņš objektīvi nevar sniegt līdzekļus vispār vai var tos sniegt nepietiekoša apmērā.

Konkrētajā lietā tiek pieprasīti valstī noteiktie minimālie uzturlīdzekļi un šāds uzturlīdzekļu apmērs ir jānodrošina katram vecākam, neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa. Noteiktais uzturlīdzekļu apmērs ir valstī noteiktais minimums, tāpēc atzīstams, ka tas atbilst bērna reālajām vajadzībām.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi minimālo uzturlīdzekļu apmērā, kas šobrīd ir EUR 111 mēnesī katram bērnam.

Atbilstoši Civillikuma 177.panta ceturtajai daļai, bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu, un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam).

Bērnu uzturēt ir ne tikai bērna mātes pienākums, bet arī, Civillikuma 179.panta pirmajā daļā noteiktais pienākums bērna tēvam.

Atbildētājs ir iesniedzis pierādījumus, ka viņš veic uzkrājumu dēlam /pers. C/, apdrošināšanas līguma sākums 2015.gada 27.novembris, līguma beigas 2021.gada 4.janvāris. Šobrīd saskaņā ar līgumu garantētā summa ir EUR 155,61(ieskaitīts tiek EUR 25 mēnesī). Prasība iesniegta tiesā 2016.gada 8.jūnijā un pievienotajos konta pārskatos redzams, ka 2016.gada jūlija mēnesī /pers. B/ kontā ieskaitīti naudas līdzekļi EUR 40. Konta pārskats apstiprina, ka 2016.gada pirmajos septiņos mēnešos /pers. B/ maksājis SIA Latvija BITE pakalpojumus vidēji EUR 30,85, VIASAT

pakalpojumus vidēji EUR 24,23 mēnesī un Latvijas Mobilā telefona pakalpojumus(kā norādījis atbildētājs, tad tie ir interneta pakalpojumi) EUR 16,94 mēnesī. Atbildētājs nav pierādījis, kāda daļa no maksātajiem pakalpojumiem attiecas uz bērniem.

Izvērtējot noskaidrotos apstākļus, tiesa secina, ka bērnu uzturam ir pamats piedzīt minimālos uzturlīdzekļus, kas nodrošinās bērnu pamatvajadzības, jo ikdienas aprūpi jānodrošina arī bērna tēvam. Pusēm nepastāv strīds, ka atbildētājs maksā izdevumus par telefona pieslēgumu bērniem, televīziju un internetu, dēlam /vārds/ dod naudas līdzekļus personīgām vajadzībām, bet tas neatbrīvo atbildētāju no pienākuma piedalīties bērna vispārīgajā aprūpē, kas ietver Civillikuma 177.pantā noteiktos izdevumus. Lietā nav pierādījumu, ka bērnu māte /pers. A/ bērnus neaprūpē un nenodrošina pamatvajadzības, tāpēc nepamatoti atbildētājs cenšas pušu personīgo nesaprašanos dēļ, ietekmēt prasītāju, nemaksājot likumā noteikto uzturlīdzekļu minimumu. Papildus uzturlīdzekļu minimumam, vecākam ir nepieciešams nodrošināt arī papildus izdevumus, atkarībā no mantas stāvokļa. Atbildētājs nav iesniedzis pierādījumus par saviem ikmēneša ienākumiem, tāpēc šobrīd uzturlīdzekļi lielākā apmērā netiek pieprasīti un piedzīti.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja piedzenami uzturlīdzekļi sākot no 2016.gada 8.jūnija, kad prasība iesniegta tiesā, kas atbilst Augstākās tiesas Senāta judikatūrā paustajām atziņām *(sk. Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.SKC- 556/2007)*.

Atbildētāja labprātīgi izdarītie maksājumi dēla kontā ieskaitāmi uzturlīdzekļos par iepriekšējo periodu, jo valstī noteiktie minimālie uzturlīdzekļi netika maksāti.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 42.panta pirmajai daļai, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos, proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, no tiesas izdevumu samaksas ir atbrīvoti prasītāji prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu.

Tāpēc, valsts nodevu ir pamats piedzīt no atbildētāja, kas aprēķināta atbilstoši Civilprocesa likuma 34.pantam EUR 341,30(320,10 *euro* plus 4 procenti no prasības summas EUR 2664, kas pārsniedz 2134 *euro*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 40.panta pirmajā daļā noteikto, no atbildētāja par labu valstij ir pamats piedzīt ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,75(pieci ierakstīti sūtījumi, viens sūtījums EUR 1,55).

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 40., 42., 193., 250.^{25} pantu, tiesa

nosprieda:

Apmierināt pilnā apjomā /pers. A/ prasību.

Piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus 2001.gada 5.janvārī dzimušā /pers. C/, personas kods /personas kods/, un 2008.gada 21.janvārī dzimušās /pers. D/, personas kods /personas kods/, uzturam EUR 111(viens simts vienpadsmit *euro*) mēnesī katram bērnam, bet ne mazāk kā 30% (trīsdesmit procentu) apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai, sākot no 2016.gada 8.jūnija līdz pilngadībai.

Sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu noteikt nekavējošu.

Uzturlīdzekļus ieskaitīt /pers. A/ AS „SEB banka" kontā Nr/konta numurs/.

Sakarā ar uzturlīdzekļu piedziņu, piedzīt no /pers. B/ par labu valstij valsts nodevu EUR 341,30 (trīs simti četrdesmit viens *euro* un 30 centi), kas jāsamaksā Valsts kasē, NMR 90000050138, kontā Nr.LV55TREL1060190911200 BIC kods TRELLV22.

Piedzīt no /pers. B/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 7,75(septiņi *euro* un 75 centi), kas jāsamaksā Tiesu administrācijai Mūkusalas iela 41B, Rīga, NMR90001672316, BICkods TRELLV22 kontā Nr.LV51TREL2190458019000.

Kvītis par tiesas izdevumu samaksu jāiesniedz Talsu rajona tiesā.

Noteikt termiņu tiesas izdevumu labprātīgai samaksai-desmit dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas Kurzemes apgabaltiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.^{2}pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, iesniedzot apelācijas sūdzību Talsu rajona tiesā.

Tiesnese V.Pavlovska